

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **R., S. S., B. X., X. X. K.**, zastúpeného J. R. S., advokátom, N. M. Š. X., K. proti žalovanému: **I. J. K., T. S. X., K.**, správca konkurznej podstaty úpadcu E. I. A., H. X., X. X. B., **o vylúčenie nehnuteľností zo súpisu konkurznej podstaty**, na mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky, proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 11. októbra 2011 sp. zn. 2 Cbi 22/2006-380 a Najvyššieho súdu SR zo 17. mája 2012 č. k. 1Obo 3/2012-48, takto

r o z h o d o l :

Mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora **o d m i e t a.**

Náhradu trov dovolacieho konania účastníkom **n e p r i z n á v a.**

O d ô v o d n e n i e :

Podnetom na podanie mimoriadneho dovolania požiadala právna zástupkyňa žalovaného J. I. K. generálneho prokurátora Slovenskej republiky o preskúmanie rozsudku Krajského súdu Košice z 11. októbra 2011 č. k. 2 Cbi 22/2006-380 v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 17. mája 2012 č. k. 1 Obo 3/2012-438 z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci a z dôvodu, že konanie, ktoré rozhodnutiam predchádzalo, trpelo inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Generálny prokurátor z odôvodnenia mimoriadneho dovolania uviedol:

Žalobca sa žalobou doručенou Krajskému súdu Košice 15. júna 2006 domáhal určenia, že je vlastníkom nehnuteľností vedených Správou katastra K. pre okres K., Obec K., kat. úz. K., zapísané na LV č. X. a to:

1/ nebytový priestor označený ako múzeum č. 24, suterén, priestor č. 6 o celkovej rozlohe 64,86 m² spolu s príslušenstvom a vybavením, ktoré sa nachádza v bytovom dome na Nádvorí Európy v Komárne v katastri nehnuteľností v K. evidovaných ako rozostavaná

stavby, postavená na parcele č. 29/3 o výmere 2194 m charakterizovanej ako zastavané plochy zapísané na LV č. X., katastrálne územie K., vrátane spoluvlastníckeho podielu na spoločných častiach a zariadeniach domu o veľkosti 6486/241262,

2/ nebytový priestor označený ako kancelária č. 25, suterén, priestor č. 12 o celkovej rozlohe 23,01 m² spolu s príslušenstvom a vybavením, ktoré sa nachádza v bytovom dome na Nádvorí Európy v Komárne, v katastri nehnuteľností v K., charakterizovanej ako rozostavaná stavba postavená na parcele č. 29/3 zastavané plochy o výmere 2194 m, zapísanej na LV č. X., vrátane spoluvlastníckeho podielu na spoločných častiach a zariadeniach domu o veľkosti 2301/241262,

3/ nebytový priestor označený ako kancelária č. 30, na 2. poschodí, priestor č. 12 o celkovej rozlohe 7,60 m² spolu s príslušenstvom a vybavením, ktoré sa nachádza v bytovom dome na Nádvorí Európy v Komárne, v katastri nehnuteľností v K., charakterizovanej ako rozostavaná stavba, postavená na parcele č. 29/3 - zastavané plochy o výmere 2194 m , zapísanej na LV č. X., vrátane spoluvlastníckeho podielu na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu o veľkosti 760/241262,

4/ nebytový priestor označený ako sklad č. 31, na 2. poschodí, priestor č. 8 o celkovej rozlohe 5,62 m² spolu s príslušenstvom a vybavením, ktorý sa nachádza v bytovom dome na Nádvorí Európy v Komárne, v katastri nehnuteľností v K., charakterizovanej ako rozostavaná stavba, postavená na parcele č. 29/3 - zastavané plochy o výmere 2194 m², zapísanej na LV č. X., vrátane spoluvlastníckeho podielu na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu o veľkosti 562/241262,

5/ nebytový priestor označený ako sociálne zariadenie č. 32, na 2. poschodí, priestor č. 12 o celkovej rozlohe 1,96 m² spolu s príslušenstvom a vybavením, ktorý sa nachádza v bytovom dome na Nádvorí Európy v Komárne, v katastri nehnuteľností v K., charakterizovanej ako rozostavaná stavba, postavená na parcele č. 29/3 - zastavané plochy o výmere 2194 m², zapísaná na LV č. X., vrátane spoluvlastníckeho podielu na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu o veľkosti 196/241262,

6/ spoluvlastnícky podiel vo veľkosti 64033/93723 na nehnuteľnosti označenej ako nebytový priestor č. 33 na 2. poschodí, priestor č. 2 o celkovej rozlohe 937,23 m² spolu s príslušenstvom a vybavením, ktorý sa nachádza v bytovom dome na Nádvorí Európy v Komárne, v katastri nehnuteľností v K., charakterizovanej ako rozostavaná stavba postavená

na parcele č. 29/3 - zastavané plochy o výmere 2194 m², zapísanej na LV č. X., vrátane spoluvlastníckeho podielu na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu o veľkosti 93723/241262.

Krajský súd Košice uznesením č. k. 2 Cbi 22/2006-157 rozhodol o pripustení zmeny žaloby tak, že žalovaný je povinný predmetné nehnuteľnosti vedené Správou katastra K. pre okres K., katastrálne územie K. zapísané na LV č. X., uvedené vo výroku uznesenia vylúčiť z konkurznej podstaty úpadcu E. I. A. so sídlom P. X. X. X. K. v konkurznej veci vedenej na Krajskom súde Košice sp. zn. 3 K 191/02 a zároveň je povinný nahradiť žalobcovi trovy konania pozostávajúce zo zaplateného súdneho poplatku a trov právneho zastúpenia do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Krajský súd Košice rozsudkom č. k. 2 Cbi 22/2006-380 rozhodol, že žalovaný je povinný vylúčiť zo súpisu konkurznej podstaty predmetné nehnuteľnosti a zároveň je povinný nahradiť žalobcovi trovy konania 1 659,21 € na účet právneho zástupcu žalobcu.

Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že v konaní nebolo sporné, že predchádzajúci správca konkurznej podstaty úpadcu E. I. A. J. J. K. zapísal do súpisu konkurznej podstaty predmetné nehnuteľnosti, vylúčenia ktorých sa žalobca domáha. Z evidencie nehnuteľností vyplýva, že ako vlastník je vedený úpadca. Taktiež v konaní nebolo sporné, že úpadca ako predávajúci uzatvoril so žalobcom ako kupujúcim tri zmluvy o prevode vlastníctva nebytových priestorov 29. novembra 2002, na základe ktorých odpredal žalobcovi predmetné nehnuteľnosti za dohodnuté kúpne ceny. Taktiež nebolo v konaní sporné to, že po tom ako žalobca aj úpadca podali 5. decembra 2002 návrh na vklad vlastníckeho práva žalobcu k predmetným nehnuteľnostiam na Správu katastra Komárno, teda skôr ako správa katastra o návrhu rozhodla, bol 27. januára 2003 vyhlásený konkurz na majetok úpadcu, preto bolo toto katastrálne konanie prerušené. Taktiež zo zhodného vyjadrenia účastníkov, ako aj z oznámenia Správy katastra Komárno vyplýva, že správca konkurznej podstaty E. I. A. nedal súhlas na pokračovanie v prerušenom katastrálnom konaní o zápise vlastníckeho práva žalobcu ako kupujúceho k predmetným nehnuteľnostiam.

Súd s poukazom na § 2 OSP uviedol, že súd je orgánom, ktorý je oprávnený rozhodovať o porušenom práve účastníka konania. V prejednávanej veci porušeným právom žalobcu v tomto konaní je to, že na základe platne uzatvorenej kúpnej zmluvy nenastali účinky prevodu vlastníckeho práva k nehnuteľnosti povolením vkladu do katastra nehnuteľností, pretože na majetok predávajúceho bol vyhlásený konkurz, čím sa toto katastrálne konanie prerušilo a správca konkurznej podstaty bez uvedenia dôvodu nepokračoval v katastrálnom

konaní a na strane druhej nie sú splnené ani dôvody na zastavenie katastrálneho konania. Správca konkurznej podstaty nepreukázal ani dôvody na zastavenie katastrálneho konania. Žalovaný správca konkurznej podstaty touto svojou nečinnosťou vo vzťahu k Správe katastra Komárno porušuje právo žalobcu ako kupujúceho, aby mohol kompetentný orgán rozhodnúť o povolení vkladu vlastníckeho práva a preskúmaní, či predložené kúpne zmluvy ako podklad pre prevod vlastníckeho práva sú v súlade so zákonom. Súd preto rozhodol o porušenom práve žalobcu na základe nečinnosti žalovaného vo vzťahu k správe katastra a vylúčil predmetné nehnuteľnosti zo súpisu konkurznej podstaty úpadcu. Žalovaný správca konkurznej podstaty neuviedol žiadne relevantné dôvody, ktoré by spochybňovali platnosť predmetných zmlúv.

Odvolací súd potvrdil prvostupňový rozsudok, v celom rozsahu sa stotožnil s odôvodením napadnutého rozhodnutia a na zdôraznenie správnosti vo vzťahu k podanému odvolaniu doplnil ďalšie dôvody.

S týmto názorom sa nestotožňujem a uvedenými rozhodnutiami bol podľa môjho názoru porušený zákon.

Konkurz na majetok úpadcu bol vyhlásený 27. januára 2003.

Podľa § 6 ods. 1 ZKV majetok podliehajúci konkurzu tvorí konkurznú podstatu.

Podľa § 6 ods. 2 zák. č. 328/1991 ZKV podstatu tvoria veci, byty a nebytové priestory, práva a iné majetkové hodnoty (ďalej len „majetok“), ktoré patrili dlžníkovi v deň vyhlásenia konkurzu, a majetok, ktorý dlžník nadobudol počas konkurzu, ako aj majetok, ktorým dlžník zabezpečil svoj záväzok.

V súlade s vyššie citovanými ustanoveniami zákona správca konkurznej podstaty úpadcu pojal do súpisu konkurznej podstaty sporné nehnuteľnosti, nakoľko podľa výpisu z LV č. X., LV č. X. bol úpadca ich vlastníkom v čase vyhlásenia konkurzu.

Žalobca sa žalobou domáhal vylúčenia predmetných nehnuteľností zo súpisu konkurznej podstaty, nakoľko ich vlastníkom je on, z dôvodu, že ich nadobudol na základe kúpnych zmlúv uzavretých bývalým štatutárom úpadcu pred vyhlásením konkurzu 29. novembra 2002. K zápisu vlastníckych práv v katastri nehnuteľnosti ale nedošlo, pretože na majetok úpadcu bol vyhlásený konkurz v dôsledku čoho bolo v zmysle ust. § 14 písm. d) ZKV konanie o povolení vkladu vlastníckeho práva na Správe katastra Komárno prerušené.

Vzhľadom na to, že správca konkurznej podstaty aj napriek viacerým výzvam Správy katastra Komárno v začatom katastrálnom konaní o povolení vkladu nepokračoval, domáhal sa svojho práva vylúčením vecí z konkurznej podstaty úpadcu.

Konajúce súdy nemali za sporné, že ako vlastníak sporných nehnuteľností na liste vlastníctva je vedený úpadca, ale poukázali na to, že s poukazom na § 2 OSP súd je orgánom, ktorý je oprávnený rozhodovať o porušenom práve účastníka toho ktorého konania a v tomto prípade bolo porušené právo žalobcu, spočívajúce vtom, že na základe platne uzavretej kúpnej zmluvy nenastali jej účinky, nakoľko predávajúci - SKP úpadcu odmieta bez uvedenia dôvodov pokračovať v konaní o povolení vkladu. Žalovaný SKP neuviedol žiadne relevantné dôvody, ktoré by spochybňovali platnosť kúpnych zmlúv a svoju obranu založil na stagnácii a domnienke, že v práve očakáva, že súdy budú konať nad rámec súdneho konania. Naproti tomu žalobca dostatočne osvedčil, že sporné nehnuteľnosti nadobudol kúpou a preto sú splnené predpoklady dané zákonom o osvedčení jeho vlastníctva k sporným nehnuteľnostiam. Odvolací súd poukázal na to, že vklad alebo zápis v katastri nehnuteľností zakladá síce vlastnícke právo, ale toto nie je nemeniteľné. Platí len pokiaľ sa nepreukáže opak, čo sa v tomto konaní preukázalo.

S týmto názorom konajúcich súdov sa nestotožňujem.

Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že vlastníkom sporných nehnuteľností podľa výpisu z listu vlastníctva bol v čase vyhlásenia konkurzu úpadca. Podľa § 70 zák. č. 162/1995 Z. z. katastrálneho zákona údaje katastra uvedené v § 7 sú hodnoverné, ak sa nepreukáže opak. Žalovaný v tomto konaní preukázal hodnoverným dokladom vlastníctvo k sporným nehnuteľnostiam a preto nie je namieste tvrdenie konajúcich súdov, že neunesol dôkazné bremeno, pokiaľ ide o platnosť kúpnych zmlúv uzatvorených bývalým štatutárom úpadcu.

Zastávam názor, že žalovaný výpisom z listu vlastníctva hodnoverným spôsobom preukázal vlastníctvo k sporným nehnuteľnostiam. Predmetom konania o vylúčenie vecí z konkurznej podstaty nemôže byť určenie vlastníckeho práva podľa hmotného práva a riešenie tejto otázky je potrebné riešiť v samostatnom konaní o určenie vlastníctva. Uzavretie kúpnych zmlúv bývalým štatutárom úpadcu znamená, že zmluvy nadobudli účinnosť a jej účastníci sú právami a povinnosťami viazaní, ale vlastnícke právo

sa nenadobúda účinnosťou zmluvy. Samotnou zmluvou vlastnícke ani iné vecné právo nevzniká, ale nadobúdateľovi vzniká záväzný nárok požadovať od prevodcu predovšetkým prevedenie vlastníckeho práva k veci. Vlastnícke právo či iné vecné právo k nehnuteľnosti vznikne až vkladom do katastra nehnuteľnosti na základe rozhodnutia správy katastra o povolení vkladu (§133 ods. 2 OZ).

O prebiehajúcim katastrálnom konaní je príslušná rozhodnúť správa katastra nehnuteľností. Som toho názoru, že všeobecný súd nie je orgánom, ktorý je oprávnený rozhodovať o porušenom práve účastníka katastrálneho konania. Podľa ČI. 142 Ústavy Slovenskej republiky a § 7 OSP súdy rozhodujú v občianskoprávných, trestnoprávných, rodinných, obchodných a hospodárskych veciach. Vzťah medzi správou katastra a účastníkmi konania o vklade je vzťahom verejnoprávnym a nemožno naň nahliadať ustanoveniami súkromného práva.

Je potrebné striktne odlišovať záväzkový vzťah od vecného práva. K uzavretiu zmluvy dochádza okamihom, keď prijatie návrhu na uzavretie zmluvy nadobúda účinnosť (§ 44 ods. 1 prvá veta OZ). Z uvedeného teda vyplýva, že ak riadne a včasné prijatie návrhu na uzavretie zmluvy nadobúda účinnosť, došlo k zhode zmluvných strán a zmluva je uzavretá. Od uzavretia zmluvy sú jej účastníci vzniknutými právami viazaní (tzv. obligačné účinky zmluvy).

Odvolací súd v odôvodnení rozsudku nijakým spôsobom nezaujal stanovisko k námietkam žalovaného uvedeným v odvolaní. Žalovaný namietal, že rozhodnutie súdu je zmätočné a nevykonateľné, nakoľko rozhodnutie vo veci obsahuje len výrok o tom, že správca je povinný vylúčiť veci zo súpisu konkurznej podstaty, a to napriek tomu, že vlastníkom veci podľa hmotného práva zostal. Taktiež nezaujal právny názor ani k námietke žalovaného, že súd pri posudzovaní prejudiciálnej otázky vlastníctva rozhodol inak ako podľa hmotného práva, a to iba na základe domnienky o tom, ako by mal rozhodnúť správny orgán v prípade, ak by pokračoval v katastrálnom konaní, pričom na rozhodovanie o tejto otázke nie je príslušný.

Nijako sa nevyrovnal ani s namietanou skutočnosťou, že žalovaný odstúpil od kúpnych zmlúv uzavretých bývalým štatutárom úpadcu. V odôvodnení odvolacieho súdu v tomto smere absentujú závery o tom, z akých dôkazov vychádzal, akými úvahami sa riadil, preto rozhodnutie v tomto smere neobsahuje úplné a výstižné odôvodnenie, v dôsledku čoho je nepresvedčivé a nepreskúmateľné (§ 157 ods. 2 a 3 OSP v spojení s § 211 OSP).

Vzhľadom na uvedené skutočnosti za podmienok stanovených v § 243 ods. 1 OSP v spojení s § 243f písm. b), c) OSP podávam mimoriadne dovolanie proti právoplatnému rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 2 Cbi 22/2006-380 v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 1 Obo 3/2012-438, nakoľko týmto súdnym rozhodnutím bol porušený zákon a vyžaduje si to ochrana účastníka konania, ktorú nemožno dosiahnuť inými právnymi prostriedkami.

Dovolací súd mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora prejednal bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že tento mimoriadny opravný prostriedok nie je prípustný. Dovolací súd poukazuje na konštantnú judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky ako aj na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu. Dovolací súd najmä poukazuje na spoločné stanovisko občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a obchodnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 20. októbra 2015 k prípustnosti mimoriadneho dovolania v zmysle § 243e až § 243j Občianskeho súdneho poriadku, v ktorom stanovisku sa konštatuje: procesná prípustnosť mimoriadneho dovolania podaného na podnet účastníka je v občianskom súdnom konaní podmienená tým, že tento účastník najprv sám neúspešne využil možnosť podať všetky zákonom dovolené riadne a mimoriadne opravné prostriedky, ktoré boli potencionálne spôsobilé privodiť pre neho priaznivejšie rozhodnutie. Pokiaľ túto možnosť nevyužil, mimoriadne dovolanie treba odmietnuť. Na základe uvedených dôvodov mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora odmietol, keďže vo veci riadne mimoriadne dovolanie podané nebolo.

Vzhľadom na výsledok dovolacieho konania, dovolací súd účastníkom náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu SR pomerom hlasov 5 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, 30. septembra 2015

JUDr. Juraj Seman, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Mgr. Karin Fedorová